

Lausunto

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI OSAKESÄÄSTÖTILISTÄ JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI SEKÄ LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI OSAKESÄÄSTÖTILIN TU- LOVEROTUSTA JA ERÄIDEN VAKUUTUSTUOTTEIDEN TUOVEROTUKSEN UUDISTAMISTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄ- DÄNNÖKSI

Valtiovarainministeriö on pyytänyt OP Ryhmältä lausuntoa yllämainituista luonnoksista hallituksen esityksiksi.

OP Ryhmä kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksista.

Yhdymme Finanssiala ry:n näistä ehdotuksista antamaan lausuntoon. Tämän lisäksi haluamme tuoda esiin osakesäästötiliä koskevaan esitykseen liittyvän kantamme sääntelyn tarjoamiin mahdollisuuksiin järjestää asiakkaan käteisvarojen säilytys. Kantamme on esitetty tämän lausunnon liitteessä.

Erkki Sarsa

Edunvalvontajohtaja

Vaatus asiakkaan käteisvarojen säilyttämisestä henkilökohtaisella pankkitilillä

Sääntelyehdotuksessa on luotu osakesäästötiliin malli, jossa jokaisella asiakkaalla pitäisi olla henkilökohtaisissa nimissä oleva pankkitili (=osakesäästötili). EU:ssa voimassa olevan sijoituspalveluita koskevan sääntelyn mukaan asiakkaan käteisvaroja on mahdollista sijoituspalveluiden yhteydessä säilyttää ns. asiakasvaratilillä pankissa, joka tili on palveluntarjoajan nimissä, mutta josta palveluntarjoajalla on olemassa tarkka kirjanpito siitä, miten varat jakautuvat kulloinkin asiakkaiden välillä (Sijoituspalvelulaki 9 luku 3 §).

Näiden varojen osalta suoritetaan jo nykyisen sääntelyn mukaan tilintarkastajan toimesta vuosittainen tarkastus ja lisäksi osakesäästötiliä koskeva sääntely edellyttää verottajalle tarpeellisen informaation luovuttamista, joka onnistuu aivan yhtä hyvin asiakasvaratililtä kuin henkilökohtaiselta pankkitililtä.

Mielestämme asiakasvaratilin käyttö osakesäästötilin käteisvarojen säilyttämiseen pitäisi mahdollistaa henkilökohtaisen pankkitilin rinnalla myös nyt käsillä olevassa sääntelyehdotuksessa. Emme näe mitään verotuksellista tai muutoin toiminnan läpinäkyvyyttä koskevaa syytä sille, että henkilökohtaista pankkitiliä pitäisi vaatia. Sääntelyssä pitäisi mahdollistaa pääosin ne ratkaisut, jotka markkinoilla ovat jo käytössä, siis sekä asiakasvaratili että henkilökohtaisissa nimissä oleva pankkitili. Palveluntarjoajat valitsevat sitten niistä omaan käyttöönsä parhaiten sopivat vaihtoehdot.

Asiakasvaratilin käyttö mahdollistaa huomattavasti joustavamman järjestelyn varojen hoitamisessa kuin jokaisen asiakkaan erilliset pankkitilit. Malli tuohon henkilökohtaiseen pankkitiliin on ilmeisesti saatu PS-tilin sääntelystä, jossa toisin kuin osakesäästötiliä koskevassa sääntelyssä on säännelty myös näiden tilien hallinnoinnista. Mielestämme paljon parempaan lopputulokseen päästään, jos mahdollistetaan sääntelyssä henkilökohtaisen pankkitilin lisäksi myös sijoituspalveluyritysten jo käyttämä asiakasvaratili (tili, joka on palveluntarjoajan nimissä). Asiakasvaratili mahdollistaa asiakasvarojen hoitamisen ilman lisäsääntelyä ja mahdollistaa myös tilin käytön helpommin, koska sijoituspalvelua tarjoavan oy:n tililtä ei pidätetä lähdeveroa ja tili on palveluntarjoajan nimissä asiakkaiden varojen säilyttämistä varten. Jos tilit ovat asiakkaiden nimissä, niiden perustaminen ja hoitaminen on hankalammin järjestettävissä ja lisäksi niistä peritään automaattisesti lähdevero. Koska osakesäästötiliin liittyvän verosääntelyn tarkoituksena on, että tilistä ei peritä lähdeveroa vaan verot maksetaan osakesäästötiliä koskevan verosääntelyn mukaan, pitää tilijärjestelmään sääntelyn vuoksi tehdä muutoksia, jotta lähdeveron periminen voidaan estää. Asiakasvaratiliä käytettäessä tämä ei ole tarpeen.

Osakesäästötilin käytännön tietoteknisissä ratkaisuissa EU-sääntelyä tiukemmat käteisvarojen säilyttämistä määrittelevät säännökset ovat joustamattomia ja aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia.

Haluamme erityisesti korostaa, että osakesäästötiliä koskevan sääntelyn mukaan asiakkaan osakesijoitukset kirjataan sen sijaan asiakkaan nimissä olevalle arvo-osuustilille (kotimaiset osakkeet) ja/tai hänen nimissään olevaan säilytykseen. Tässä kohden on tehtävä siis selvä ero käteisvarojen säilyttämisen ja sijoituskohteena olevien osakkeiden säilyttämisen kesken. Kaikki osakkeet kirjataan asiakkaan henkilökohtaiselle tilille.

On huomattava myös, että jos em. tiukka ja mielestämme turha vaatimus asiakkaan nimissä olevasta talletustilistä jää voimaan, niin niillä palveluntarjoajilla, joilla ei ole omassa finanssiryhmässä pankkia, joutuvat avaamaan pankkitilit asiakkaille johonkin kilpailevaan finanssiryhmään, mikä saattaa rajoittaa osakesäästötilin käyttöönottoa joidenkin palveluntarjoajien osalta, koska he joutuvat samalla luovuttamaan asiakkaidensa tiedot kilpailevalle finanssiryhmälle. Myös tällaisten toisessa ryhmässä olevien tilien käyttö palveluntarjoajan toimesta osaketilin yhteydessä on hankalaa, jos ei jopa mahdotonta. Kun lisäksi sääntelyssä on asetettu käteisvarojen säilyttämiseen käytettävälle tilille erityisiä

vaatimuksia, on tässä tapauksessa tilin ominaisuuksiin vaikuttaminen hankalaa, koska tili on toisessa finanssiryhmässä. Myös finanssiryhmässä, jossa on myös pankki, on varmasti helpompi järjestää käteisvarojen osalta varojen säilyttäminen asiakasvaratilillä kuin ryhmän sisällä asiakkaiden henkilökohtaisilla tileillä.

Edellä mainituilla perusteilla ehdotamme, että lakitekstiä muutetaan osakesäästötiliä koskevan lain 1 ja 3 §:ien osalta kuulumaan seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan säästämistä koskevaan sopimukseen, jonka ehtojen mukaan rahavarat tulee tallettaa sopimuksessa nimetyille tämän lain 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettulle tilille edelleen sijoitettavaksi tässä laissa määriteltyihin sijoituskohteisiin.

Osakesäästötiliin liittyvän sijoituspalvelun tarjoamiseen sovelletaan lisäksi, mitä niistä muualla laissa säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *palveluntarjoajalla* sitä, jolla on 3 §:n 1 momentin nojalla oikeus tarjota osakesäästötilisopimusta;
- 2) *säästäjällä* luonnollista henkilöä, joka on tehnyt säästämissopimuksen palveluntarjoajan kanssa;
- 3) *osakesäästötilillä* talletuspankissa tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevassa sivuliikkeessä olevaa tiliä, jolle säästäjä tekee sopimuksen mukaisesti rahasuorituksia;
- 4) *säästövaroilla* säästäjän osakesäästötilille tekemiä rahasuorituksia sekä niiden sijoittamiseksi hankittuja sijoituskohteita ja niiden sijoittamisesta kertyneitä tuottoja.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa oleva tili voi olla joko asiakkaan henkilökohtainen tili tai palveluntarjoajan nimissä oleva asiakasvaratili.